

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 18 คน ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 16 คน ครูผู้สอนภาษาจีน จำนวน 20 คน และศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษา จำนวน 3 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 57 คน

ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษารอบคลุมถึงกิจกรรมในการใช้หลักสูตรได้แก่ การบริหารหลักสูตร และการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จำนวน 3 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ฉบับที่ 2 สำหรับครูผู้สอนภาษาจีน และฉบับที่ 3 สำหรับศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษา

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประชากรทั้งหมด และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำบรรยายและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 21-30 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งระหว่าง 3-4 ปี และไม่เคยเข้ารับการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน)

ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 21 - 30 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน คือ อาจารย์ 2 ระดับ 7 มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งระหว่าง 1 - 5 ปี สอนภาษาจีน 1 - 5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมรักการอ่าน กิจกรรมชุมนุมต่าง ๆ) นอกเหนือจากวิชาภาษาจีนปฏิบัติหน้าที่ครูเวรประจำวัน และไม่เคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) แต่เคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการสอนภาษาจีน

ศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษาทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุ 47, 48 และ 57 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 26, 28 และ 37 ปี สำเร็จการศึกษา ระดับปริญญาโท ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน คือ ศึกษานิเทศก์ 6 และศึกษานิเทศก์ 7 มีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 8 เดือน 2 ปี และ 5 ปี และทั้งหมดไม่เคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) รวมทั้งไม่เคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน)

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน)

การบริหารหลักสูตร

1. การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ

สภาพการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ปฏิบัติ สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ได้ปฏิบัติ พบว่า ส่วนใหญ่สอบถามข้อมูลหลักสูตรภาษาจีนจากครูผู้สอนภาษาจีน และศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารการอบรมของครูผู้สอนภาษาจีนที่เข้ารับการอบรมจากโครงการอบรม สัมมนาครูผู้สอนภาษาจีน โดยส่วนใหญ่ไม่ได้รับเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ ในการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ได้รับเอกสารนั้นได้รับจากสำนักการศึกษา จะได้รับหลักสูตรภาษาจีนที่พัฒนาขึ้นโดยชมรมครูผู้สอนภาษาจีน

สำหรับปัญหาในการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจในหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน และขาดเอกสารในการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจ

2. การเตรียมบุคลากร

สภาพการเตรียมบุคลากร พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการเตรียมบุคลากร สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ดำเนินการเตรียมบุคลากร พบว่า เตรียมบุคลากรโดยส่งครูเข้ารับการอบรมในโครงการอบรม สัมมนาครูผู้สอนภาษาจีน และส่วนใหญ่ไม่ได้รับความช่วยเหลือในการเตรียมบุคลากรจากหน่วยงานภายนอก สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ได้รับความช่วยเหลือในการเตรียมบุคลากรนั้น ได้รับความช่วยเหลือจากผู้ปกครอง ซึ่งให้งบประมาณสนับสนุนการเตรียมบุคลากรและให้คำแนะนำในการเตรียมบุคลากร

สำหรับปัญหาในการเตรียมบุคลากร พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ประสบปัญหาการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาจีน ขาดความต่อเนื่องและขาดความรู้ด้านภาษาจีน

3. การจัดครูเข้าสอน

สภาพการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาจีน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาจีน โดยการพิจารณาความรู้ความสามารถของครู และกำหนดระดับชั้นให้ครูเข้าสอน สำหรับเกณฑ์หรือวิธีการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาจีนนั้น พิจารณาจากครูที่เข้ารับการอบรมในโครงการอบรม สัมมนาครูผู้สอนภาษาจีน และพิจารณาความสอดคล้องตามสาระหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 รวมทั้งพิจารณาความสามารถและความสนใจของครู

สำหรับปัญหาในการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาจีน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ประสบปัญหาในการจัดครูเข้าสอน พบว่า ประสบปัญหาจำนวนครูสอนภาษาจีนมีน้อย และภาระงานครูมากทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้นักเรียนได้ทุกห้อง

4. การจัดตารางสอน

สภาพการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน โดยการ

พิจารณานุมัติ และให้คำแนะนำในการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน ให้นักเรียนได้เรียนวิชาภาษาจีน 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

สำหรับปัญหาในการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน สำหรับ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ประสบปัญหาในการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน พบว่า ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน

5. การจัดการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

สภาพการจัดการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่จัดการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โดยจัดบริการวัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ได้รับการสนับสนุนวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงานภายนอก สำหรับ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่ได้รับการสนับสนุนวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภาเขต โดยได้รับสื่อการเรียนการสอนประเภทรูปภาพ และม้วนเทปฝึกการออกเสียงภาษาจีน

สำหรับปัญหาในการจัดการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการจัดการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน สำหรับ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ประสบปัญหาในการจัดการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน พบว่า ประสบปัญหาวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนมีจำนวนน้อย

6. การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

สภาพการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่จัดการบริการวัสดุ - อุปกรณ์สำหรับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการบริการสถานที่ในการทำกิจกรรม โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่าย ผู้บริหารและเพื่อนครูในโรงเรียน

สำหรับปัญหาในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดห้องเรียนภาษาจีน

7. การนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร

สภาพการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรโดยการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนวิชาภาษาจีน การสังเกตการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเกี่ยวกับภาษาจีนต่าง ๆ รวมถึงการ สังเกตผลงานด้านภาษาจีนของนักเรียนจากการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และการให้คำแนะนำครูผู้สอน ภาษาจีนอย่างไม่เป็นทางการ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและผู้บริหาร โดย ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร 1-2 ครั้งต่อภาคการศึกษา

สำหรับปัญหาในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่าง ประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่าง ประเทศส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดความรู้ด้านภาษาจีน ขาดความรู้ ความเข้าใจในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง และขาดเครื่องมือในการ นิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน)

ศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษาได้มีการเตรียมการนิเทศ ติดตาม ผลการใช้หลักสูตร โดยการจัดประชุมศึกษานิเทศก์ภายในกลุ่มภาษาต่างประเทศเพื่อร่วมกันวางแผน ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) โดย ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากรายงานการประเมินตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งการ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาจีนต่าง ๆ และร่วมกันกำหนดหัวข้อในการนิเทศ ติดตามผลการใช้ หลักสูตร เช่น รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน เอกสารใบงาน ใบความรู้ประกอบกิจกรรม การเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูประสบ เป็นต้น จาก นั้นจึงเตรียมเครื่องมือในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยทั่วไปจะกำหนดหัวข้อในการนิเทศ ติดตามผลที่ได้จากการประชุมศึกษานิเทศก์ในลักษณะของสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา โดยมีส่วนปลายเปิดสำหรับบันทึกข้อมูลที่พบจากการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ต่อจากนั้นจึง กำหนดวัน – เวลา – สถานที่ ที่จะทำการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร รวมทั้งผู้ออกปฏิบัติงาน โดยเขียนแจ้งไว้ที่ตารางการปฏิบัติงานให้ศึกษานิเทศก์ทราบ การเตรียมการนิเทศ ติดตามผลการใช้ หลักสูตรกลุ่มภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ก่อนออกปฏิบัติงานและไม่ ประสบปัญหาในการเตรียมการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร

สภาพการดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่าง ประเทศ (ภาษาจีน) ศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศเดินทางไปยังโรงเรียนที่กำหนดได้ตาม ตารางการปฏิบัติงานโดยไม่แจ้งให้ทางโรงเรียนทราบล่วงหน้า เพราะต้องการทราบข้อมูลต่าง ๆ ตาม

สภาพจริง และเข้าพบผู้บริหารรวมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการก่อนเพื่อสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาจีน ต่อจากนั้นจึงเข้าพบและสอบถามข้อมูลจากครูผู้สอนภาษาจีนตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในเครื่องมือสำหรับการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ซึ่งทำให้ศึกษานิเทศก์ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียน

สำหรับปัญหาจากการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ มีภาระงานที่อยู่ในความรับผิดชอบมาก รวมทั้งมีกิจกรรมพิเศษนอกตารางการปฏิบัติงานที่ต้องปฏิบัติด้วยตนเอง ประกอบกับมีจำนวนศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ด้านภาษาจีนเพียง 2 คน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน จึงทำให้ไม่สามารถดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ได้ครบทุกโรงเรียนตามแผนที่กำหนดไว้

8. การประเมินผลการใช้หลักสูตร

สภาพการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยพิจารณาจากรายงานประเมินตนเองของครูผู้สอนภาษาจีน การสังเกตการแสดงออกและผลงานของนักเรียน รวมทั้งพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาจีนของนักเรียน สำหรับบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ครูผู้สอนภาษาจีนและศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษา โดยดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร 2 ครั้งต่อปีการศึกษา

สำหรับปัญหาในการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการประเมินผลการใช้หลักสูตร สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ประสบปัญหาในการประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) รวมถึงขาดคู่มือเกี่ยวกับการประเมินผล ขาดการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ขาดเครื่องมือในการประเมินผล และไม่มีเกณฑ์ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ที่ชัดเจน

สำหรับศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ พบว่าไม่ได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) โดยตรง เพราะไม่ได้กำหนดให้ภาษา

จีนเป็นวิชาหลัก จึงใช้วิธีประเมินจากรายงานการประเมินตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาจีนตลอดจนการดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาจีนในโรงเรียน ซึ่งได้มอบหมายให้ครูส่งรายงานการประเมินตนเองปีการศึกษาละ 1 ครั้ง นอกจากนั้น ศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศยังได้ทำการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยเชิญผู้บริหารและครูผู้สอนภาษาจีนในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนมาประชุมเพื่อสรุปผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนทุกสิ้นปีการศึกษา

สำหรับปัญหาจากการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ ไม่สามารถไปประเมินผลการใช้หลักสูตรได้ครบทุกโรงเรียน เนื่องจากมีภาระงานที่ต้องดูแลรับผิดชอบเป็นจำนวนมาก และมีกิจกรรมพิเศษที่เป็นเรื่องด่วนที่ต้องปฏิบัติอยู่เสมอ อีกทั้งไม่สามารถใช้เกณฑ์ที่แน่นอนประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ได้กับทุกโรงเรียน เพราะแต่ละโรงเรียน มีการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาจีนอย่างหลากหลายรูปแบบ เพราะจัดตามสภาพความพร้อมของครูและนักเรียนเป็นหลัก รวมทั้งวิธีการประเมินผลการใช้หลักสูตรยังไม่หลากหลายรูปแบบ เพราะประเมินจากผลงานของนักเรียนและจากรายงานการประเมินตนเองในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนภาษาจีนเท่านั้น ซึ่งอาจได้รับข้อมูลไม่ตรงตามสภาพจริง

9. การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

สภาพการประชาสัมพันธ์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดยการประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ หน้าที่เสาธงและการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ รวมทั้งป้ายประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียนและจุดสารรายเดือนของโรงเรียน สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ครูผู้สอนภาษาจีน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการรวมทั้งนักเรียนและเพื่อนครู

สำหรับปัญหาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการประชาสัมพันธ์ สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ประสบปัญหา พบว่า ขาดเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมภาษาจีนและขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์

การสอน

1. การทำความเข้าใจในหลักสูตร

สภาพการทำความเข้าใจในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนทุกคนปฏิบัติ โดยศึกษาจากหลักสูตรภาษาจีนที่พัฒนาขึ้นโดยชมรมครูผู้สอนภาษาจีนและศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่ได้รับจากโครงการอบรม สัมมนาครูผู้สอนภาษาจีน

สำหรับปัญหาในการทำความเข้าใจในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่มีหลักสูตรแม่บทภาษาจีนที่ได้มาตรฐาน และภาระงานครุมีมากจึงทำให้มีเวลาน้อยที่จะทำความเข้าใจในหลักสูตร

2. การปรับหลักสูตร

สภาพการปรับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ดำเนินการปรับหลักสูตร โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ปรับรายละเอียดของเนื้อหาวิชาภาษาจีน พัฒนาสื่อการเรียนการสอนขึ้นใหม่และปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียน รวมทั้งปรับระยะเวลาการสอนเนื้อหาบทเรียนเพิ่มขึ้น ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนในการปรับหลักสูตรโดยได้รับคำแนะนำในการปรับหลักสูตรและได้รับเอกสารใบงาน ใบความรู้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนต่าง ๆ จากชมรมครูผู้สอนภาษาจีน

สำหรับปัญหาในการปรับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่สามารถสอนเนื้อหาได้ครบตามที่กำหนดในหลักสูตรภาษาจีนที่ชมรมครูผู้สอนภาษาจีนพัฒนาขึ้น ครูขาดความมั่นใจในการดำเนินการปรับหลักสูตร ขาดความรู้และทักษะในการปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละชั้น อีกทั้งภาระงานครุมีมากทำให้มีเวลาจำกัดในการดำเนินการปรับหลักสูตร

3. การวางแผนการสอน

สภาพการวางแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนทุกคนได้วางแผนการสอนโดยศึกษาจากหลักสูตรภาษาจีนที่พัฒนาขึ้นโดยชมรมครูผู้สอนภาษาจีน มีการจัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ทำแผนการสอนรายสัปดาห์ ศึกษาเอกสารคู่มือภาษาจีนต่าง ๆ ที่ครูจัดซื้อเอง เตรียมเครื่องมือในการวัดและประเมินผล รวมทั้งวางแผนการติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนและทำโครงการสอนรายปี

สำหรับปัญหาในการวางแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ขาดความมั่นใจในการวางแผนการสอนและระยะเวลาในการวางแผนการสอนมีน้อย

4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนมีแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ตามแผนการสอน อีกทั้งตรงกับความสามารถและความถนัดของครูผู้สอน สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนวิชาภาษาจีน เหมาะสมกับเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งตรงกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียน และเหมาะสมกับวัยของนักเรียน โดยครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ใช้เทคนิควิธีสอน แบบบรรยายเนื้อหาบทเรียนโดยตรง การให้นักเรียนทดลองปฏิบัติจริงเป็นรายบุคคล การใช้กิจกรรมเกม/เพลง ประกอบเนื้อหาบทเรียน การสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งการให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน และการให้นักเรียนค้นคว้าแก้ปัญหาด้วยตนเอง

สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ สภาพชุมชนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนมีกิจกรรมพิเศษมาก ทำให้ครูไม่ได้สอนวิชาภาษาจีนหลายครั้ง และขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิควิธีสอนภาษาจีน

5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สภาพการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีแนวทางในการจัดเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวันมากขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนกล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาจีนมากขึ้น รวมทั้งเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้อื่นสนใจวิชาภาษาจีนและเพื่อให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาจีนมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ครูจัด ได้แก่ กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ โดยบูรณาการกับภาษาจีน กิจกรรมมุมภาษาจีนที่ห้องสมุด และกิจกรรมภาษาจีนสัปดาห์ละคำ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนหรือความช่วยเหลือในการจัดกิจกรรมจากนักเรียน เพื่อนครู ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่าย ในรูปของการให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรม การบริการเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการให้ความร่วมมือและการให้งบประมาณในการจัดกิจกรรม ซึ่งผลของการได้รับความช่วยเหลือ ได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จด้วยดี ครูผู้สอนภาษาจีนได้กำลังใจทำให้เหนื่อย น้อย นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อภาษาจีน รวมทั้งเกิดการเรียนรู้นอกห้องเรียนและชุมชนให้ความสนใจและชื่นชม

สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีภาระงานครุมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาจีนและขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรม

6. การพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

สภาพการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่พัฒนาสื่อการเรียนการสอน ประเภทบัตรคำ รูปภาพ แถบประโยค ใบงาน ใบความรู้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนวิชา ภาษาจีนและ Chart เนื้อเพลงภาษาจีน

สำหรับปัญหาในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีภาระงานครูกมากทำให้มีเวลาในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนน้อย รวมทั้งขาดแหล่งศึกษาค้นคว้า เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ ขาดเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม ภาษาจีน และขาดบุคลากรที่มีความชำนาญมาช่วยพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

7. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

สภาพการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนทุกคนใช้สื่อการเรียนการสอน โดยมีแนวทางในการเลือกใช้สื่อ คือ สื่อมีความเหมาะสมกับเนื้อหาบทเรียนวิชาภาษาจีน ราคาไม่แพง มีสีสันสวยงาม ดึงดูดความสนใจของนักเรียน รวมทั้งมีขนาดใหญ่ชัดเจน และสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการสอน ซึ่งครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ใช้สื่อประเภท รูปภาพ บัตรคำ แถบประโยค ใบงาน ใบความรู้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน ม้วนเทปเพลงภาษาจีน แผ่น VCD. วิทยุ Chart เนื้อเพลงภาษาจีน และสื่อของจริง เช่น ไม้เท้า กล้วย ฝรั่ง โดยครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อทุกครั้งการสอน

สำหรับปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ประสบปัญหาสื่อมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สถานที่ไม่เอื้อต่อการใช้สื่อ และสื่อมีไม่หลากหลายรูปแบบ

8. ด้านการจัดสอนซ่อมเสริม

สภาพการจัดสอนซ่อมเสริม พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการจัดสอนซ่อมเสริม สำหรับครูที่จัดสอน พบว่า สอนในลักษณะทบทวนเนื้อหาบทเรียนที่นักเรียนไม่เข้าใจและมอบหมายงานให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

สำหรับปัญหาในการจัดสอนซ่อมเสริม พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ประสบปัญหา นักเรียนไม่มีเวลาเรียนเพราะต้องทำกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่น ๆ และภาระงานครูกมากทำให้ไม่สามารถจัดสอนซ่อมเสริมได้อย่างต่อเนื่อง

9. ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สภาพการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ใช้วิธีสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและ

กิจกรรมเสริมหลักสูตรวิชาภาษาจีนของนักเรียน การทดสอบภาคทฤษฎีตอนกลางภาคและปลายภาคการศึกษา การสังเกตจากผลงานของนักเรียน รวมทั้งการทดสอบภาคปฏิบัติในทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีนระหว่างภาคการศึกษา และการสังเกตจากพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

สำหรับปัญหาในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ขาดคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ขาดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่แน่นอน รวมถึงขาดเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้และขาดอุปกรณ์ในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร มีข้อค้นพบที่น่าสนใจในการนำมาอภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

การบริหารหลักสูตร

การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติ สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ปฏิบัติส่วนใหญ่สอบถามข้อมูลหลักสูตรภาษาจีน จากครูผู้สอนภาษาจีน และศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารการอบรมของครูผู้สอนภาษาจีนที่เข้ารับการอบรมจากโครงการอบรมสัมมนา ครูผู้สอนภาษาจีน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า สำนักการศึกษาควรสนับสนุนและส่งเสริมให้ทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้รับความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีนด้วยเช่นกัน เพราะผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้นำของครู จึงควรมีความรู้ความเข้าใจในทุกอย่างที่ตนบริหาร เพื่อสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ รวมทั้งในเรื่องของการใช้หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับจิตพิสัย เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างชัดเจน ให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับคณะอาจารย์ในสถาบันได้ จะสามารถทำให้การใช้หลักสูตรเป็นไปตามเป้าหมายไม่ยาก และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ดำเนิน

การมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 โดยชมรมครูผู้สอนภาษาจีน ซึ่งเข้ารับการอบรมจากโครงการอบรมสัมมนาครูผู้สอนภาษาจีนได้ร่วมกันพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน และนำมาใช้ในโรงเรียน จึงเป็นหน้าที่หนึ่งของผู้บริหารที่ควรศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้ว่า ผู้บริหารจะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรในเรื่องจุดมุ่งหมายที่แท้จริง ความสอดคล้องกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียนและชุมชน ความพร้อมของโรงเรียนต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตร การจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตร และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ได้มีการจัดสรรงบประมาณ ได้กระทำอย่างชัดเจน แน่นนอน มีอยู่ในแผนนโยบายหรือไม่ อาคารสถานที่ที่จะต้องปรับใช้กับหลักสูตรมีเพียงพอแล้วหรือยัง การเตรียมบุคลากรจะกระทำโดยวิธีใด ซึ่งสอดคล้องกับ สัจด์ อุทรานันท์ (2528) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีบทบาทหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร คือ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อย่างชัดเจนนั่นเอง

ส่วนปัญหาจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน และขาดเอกสารในการศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ทางสำนักการศึกษาควรจัดหางบประมาณในการอบรมผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรภาษาจีน เช่นกัน รวมทั้งให้มีความรู้พื้นฐานด้านภาษาจีนเช่นเดียวกับครูผู้สอน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศสามารถให้คำแนะนำครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนได้ รวมทั้งยังสามารถวางแผนหลักสูตรการเรียนการสอนของโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบยิ่งขึ้น ทางสำนักการศึกษาจึงควรมอบเอกสารหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ ให้แก่ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อทำการศึกษาวิเคราะห์ และทำความเข้าใจในหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรด้วย เพราะเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้

การเตรียมบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ได้ดำเนินการเตรียมบุคลากร สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ดำเนินการเตรียมบุคลากร ปฏิบัติโดยส่งครูเข้ารับการอบรมในโครงการอบรม สัมมนาครูผู้สอนภาษาจีน ซึ่งนับเป็นวิธีหนึ่งในการเสริมศักยภาพของครูผู้สอน ดังที่ สัจด์ อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตร อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี เช่น อาจใช้วิธีประชุมชี้แจง การอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสารและสื่อมวลชนชนิดต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่าการเตรียมบุคลากรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำ

หลักสูตรไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2523) ที่กล่าวว่าครูคือ นักพัฒนาหลักสูตรระดับห้องเรียน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดเตรียมครูผู้สอนให้มีความพร้อมเป็นเบื้องต้นก่อนนำหลักสูตรไปใช้

การจัดครูเข้าสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาจีน โดยการพิจารณาความรู้ความสามารถของครูและกำหนดชั้นให้ครูเข้าสอน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า นอกจากพิจารณาจากความรู้ความสามารถของครูแล้ว ยังควรคำนึงถึงความสมัครใจของครูด้วย เพราะการที่ครูไม่มีความเต็มใจในการสอนจะทำให้การนำหลักสูตรไปใช้ไม่สัมฤทธิ์ผล และส่งผลกระทบต่อนักเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทรานันท์ (2532) ที่แสดงความคิดเห็นในการจัดครูเข้าสอนว่าจะต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรมีโอกาสใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

สำหรับปัญหาในการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาจีน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาสำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่ประสบปัญหาจำนวนครูผู้สอนภาษาจีนมีน้อย และภาระงานครูมากทำให้ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้นักเรียนได้ทุกห้อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรแก้ปัญหาโดยการจัดให้ครูที่ได้รับการอบรมมาสอนแต่วิชาภาษาจีนเพียงวิชาเดียว เพื่อจะได้สอนนักเรียนได้ครบทุกห้อง เป็นการให้โอกาสนักเรียนได้เรียนภาษาจีนอย่างเสมอภาค หรือทางสำนักการศึกษาอาจจัดงบประมาณจ้างครูชาวจีนเพื่อมาสอนนักเรียนและครูที่มีความสนใจศึกษาภาษาจีนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่งและยังได้เพิ่มอัตราครูผู้รู้ภาษาจีนมาช่วยสอนภาษาจีนให้มากขึ้น

การจัดตารางสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน โดยการพิจารณาอนุมัติและให้คำแนะนำในการจัดตารางสอน ซึ่ง วิชัย วงษ์ใหญ่ (2521) กล่าวว่า สิ่งที่จะต้องคำนึงในการจัดตารางสอน ได้แก่ ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ วัย ความสามารถของผู้เรียน การแบ่งเวลาสำหรับวิชาต่าง ๆ รวมถึงอัตราเวลาเรียนในแต่ละภาคการศึกษาและรวมทั้งปีการศึกษา ตลอดจนชั่วโมงการสอนของครูด้วย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าสิ่งที่ต้องคำนึงมากเป็นพิเศษนั่นก็คือ ต้องจัดเวลาเรียนในวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ด้วย เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยและเกิดพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง

สำหรับปัญหาในการจัดตารางสอนวิชาภาษาจีน พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหา แต่สำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ประสบปัญหาในการจัดตารางสอน

วิชาภาษาจีนนั้น พบว่า ขาดข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีน ซึ่งเป็นเพราะว่า ทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้รับข้อมูลรวมทั้ง เอกสารหลักสูตรต่าง ๆ จากสำนักการศึกษาไม่พอเพียงและขาดความต่อเนื่อง ทำให้ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ไม่เข้าใจเนื้อหาหลักสูตรภาษาจีน อย่างแท้จริง ทำให้ไม่สามารถกำหนดเวลาสำหรับสอนภาษาจีนได้อย่างถูกต้อง เห็นได้จากสภาพ การจัดตารางสอนที่โรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดให้เรียนภาษาจีนเพียง 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ นับว่าไม่ เพียงพอต่อวิชาภาษาจีน ซึ่งเป็นวิชาทักษะที่ต้องหมั่นฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ส่วนใหญ่จัดบริการวัสดุ - อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดบริการเพียงวัสดุ-อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ยังไม่เพียงพอต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้ประสิทธิภาพ เนื่องจากวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนมีราคาค่อนข้างแพง ประกอบกับทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ต่างไม่มีความรู้ด้าน ภาษาจีน หรือด้านหลักสูตรภาษาจีนเลย ทำให้ไม่สามารถจัดบริการได้ตรงตามความต้องการอย่าง แท้จริงของครู ดังนั้นครูจึงควรแจ้งความประสงค์ต่อผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ว่าต้องการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนใด และทางโรงเรียน ควรมึงงบประมาณสำหรับวิชาภาษาจีนโดยตรง เพราะจากผลการวิจัยพบปัญหาว่าโรงเรียนมีวัสดุ หลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้หลักสูตร จึงมี ความจำเป็นอย่างยิ่งทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่าง ประเทศ ควรให้การสนับสนุนมากขึ้น ดังที่ เพ็ญจันทร์ ธนาวิภาส (2536) พบว่า การจัดบริการวัสดุ ประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอน เพื่อให้สามารถ นำหลักสูตรไปใช้ได้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการสำรวจความต้องการของครู รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือและจัดบริการด้านวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนแก่ครูได้อย่างพอเพียงและเหมาะสม ถึงแม้ว่าโรงเรียนจะมีการจัดบริการ วัสดุหลักสูตรให้แล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบปัญหา โรงเรียนไม่สามารถจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการ เรียนการสอนให้แก่ครูได้อย่างเพียงพอและทั่วถึง

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่จัดบริการวัสดุ - อุปกรณ์ สำหรับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งสถานที่จัดกิจกรรม ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกรต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรยังสามารถจัดได้อีกหลายรูปแบบ เช่น การบริการแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ภายในโรงเรียน การสนับสนุนด้านงบประมาณ การบริการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ นอกโรงเรียน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวไว้ว่า การที่หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลตามความมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการจัดปัจจัยหลาย ๆ ด้านมาเสริม เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ

สำหรับปัญหาในด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศประสบปัญหาขาดห้องเรียนภาษาจีน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าห้องเรียนภาษาจีนถือเป็นบริการหนึ่งที่ทางโรงเรียนควรจัดให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร เพราะเป็นสถานที่ที่สามารถกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ดังที่ กรมวิชาการ (2534) ได้กล่าวถึงลักษณะห้องเรียนที่เอื้ออำนวยและช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีผลดี ได้แก่ การจัดตกแต่งห้องเรียน การจัดที่นั่ง การจัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ การจัดมุมเสริมความรู้และอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แต่เนื่องจากความจำกัดของพื้นที่โรงเรียน และนักเรียนมีจำนวนมากซึ่งทำให้โรงเรียนไม่สามารถจัดบริการห้องภาษาจีนสำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนได้โดยเฉพาะ ครูผู้สอนจึงพยายามจัดมุมภาษาจีนไว้ที่ห้องสมุด จัดป้ายนิเทศภายในห้องเรียน เพื่อจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถ้าหากทางโรงเรียนมีห้องปฏิบัติการทางภาษาโดยเฉพาะ ครูสามารถจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่ห้องปฏิบัติการทางภาษานี้ได้เช่นกัน เพราะนักเรียนสามารถฝึกทักษะการฟังและพูด ได้เป็นอย่างดี ซึ่งนับเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า

ด้านการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) โดยการเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน รวมทั้งการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาจีน ซึ่งนับเป็นการกระตุ้นให้ครูผู้สอนตื่นตัวอยู่เสมอในการพัฒนาคุณภาพการสอนของตน เพื่อเกิดการถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2530) กล่าวไว้ว่า เทคนิคของผู้บริหารในการทำงาน มิใช่จะทำงานด้วยตนเองเพียงคนเดียว จะต้องกระตุ้นให้ผู้อื่นช่วยทำงานด้วย และช่วยด้วยความเต็มใจ และภูมิใจที่จะช่วย งานนิเทศ ติดตามประเมินผลก็เช่นกัน แต่จากผลการวิจัยพบว่า ทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ขาดความรู้ด้านภาษาจีน ขาดความรู้ความเข้าใจในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร รวมทั้งขาดเครื่องมือในการนิเทศติดตามผลการใช้

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้มีหน้าที่โดยตรงในการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ขาดความรู้ในเรื่องที่นิเทศ ก็ไม่สามารถแนะนำข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อครูได้ เมื่อครูประสบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็ไม่สามารถปรึกษาหรือขอคำแนะนำจากผู้ใดได้ สำหรับศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษาที่ไม่สามารถมาช่วยเหลือแนะนำครูได้อย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากภาระงานที่ศึกษานิเทศก์ดูแลมีเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่มีเวลาให้กับครูผู้สอนได้มากนัก ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าทางสำนักการศึกษาควรจัดงบประมาณอบรมทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ครู เพื่อให้ครูสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่ สจัด อุทรานันท์ (2528) กล่าวไว้ว่า การนิเทศการใช้หลักสูตร ควรคำนึงถึงหลักสำคัญของงานนิเทศ คือ การทำงานร่วมกันเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือไม่ใช่การตรวจตรา และการจับผิดแต่ประการใด ซึ่งสอดคล้องกับ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538) กล่าวไว้ว่า การนิเทศเป็นการกระตุ้นให้การทำงานประสบผลสำเร็จ โดยผ่านตัวกลางหรือบุคคลอื่น เช่น ครู หรือผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาอีกต่อหนึ่งหรือกระบวนการทำงาน และความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อประสิทธิภาพอันสูงสุดในการเรียนการสอน

ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมถึงศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษาดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยพิจารณาจากรายงานการประเมินตนเองของครูผู้สอนภาษาจีน การสังเกตการแสดงออกและผลงานของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ซึ่งควรกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน โดยผู้ที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรภาษาจีน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อช่วยกันพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังที่ กรมวิชาการ (2544) ได้ระบุถึงความสำคัญของการกำกับติดตาม ประเมิน และรายงานผลในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้คือ ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญในการให้ทุกส่วนทุกฝ่ายในสังคมมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา และกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้จัดการเรียนการสอน ดังนั้นเพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษา คือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคม จำเป็นต้องมีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกฝ่ายมีส่วน

รับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือส่งเสริม และสนับสนุนการวางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

สำหรับปัญหาในด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตร พบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการประเมินผลการใช้หลักสูตร สำหรับ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่ประสบปัญหานั้น ได้แก่ ปัญหาขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตร รวมถึงการขาดคู่มือเกี่ยวกับการประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ทั้ง ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) เพื่อนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปจัดเกณฑ์ในการประเมินผลการใช้หลักสูตร รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือ และวิธีการประเมินอย่างหลากหลายรูปแบบ โดยขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง ชุมชน มาช่วยประเมินผลการใช้หลักสูตรได้เช่นกัน ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ให้มีคุณภาพมากขึ้นต่อไป

ด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) โดยการประชุมผู้ปกครอง การจัดกิจกรรมหน้าเสาธง และกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของทางโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ดังเช่น ทิพวรรณ ขวัญอ่อน (2541) กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมทั้งผู้ปกครอง คณะกรรมการศึกษาของโรงเรียนและทุกคนที่อยู่ในชุมชนมีความเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ ค่านิยม ความสามารถในการแก้ปัญหาและประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับภิญโญ สาธร (2517) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์เป็นการส่งเสริมให้ครูกับผู้ปกครองมีความใกล้ชิด ขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการเรียนการสอนได้ผลดีด้วยความร่วมมือกันทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน ในการประชาสัมพันธ์นั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า โดยให้ครูเข้าใจหลัก เทคนิควิธีประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรนั้นควรต้องทำเป็นระยะ ๆ ติดต่อกันไป และควรใช้ทุกรูปแบบเพื่อให้ผู้รับเกิดความสนใจ

สำหรับปัญหาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ประสบปัญหาในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร สำหรับ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่ประสบปัญหา พบว่า ขาดเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมภาษาจีน และขาดงบประมาณในการประชาสัมพันธ์ ในการแก้ปัญหา ผู้วิจัย

มีความเห็นว่า ทางโรงเรียนอาจใช้การประชาสัมพันธ์รูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ต้องใช้งบประมาณมากและสามารถใช้วัสดุ - อุปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนได้ เช่น การให้นักเรียนทำใบงาน แบบฝึกหัด หรือผลงานต่าง ๆ แล้วให้นักเรียนนำกลับไปให้ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นส่งกลับมายังครูผู้สอนนับเป็นการประชาสัมพันธ์วิธีหนึ่ง ซึ่งครูสามารถนำข้อคิดเห็นจากผู้ปกครองมาเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ สำหรับปัญหาการขาดเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมภาษาจีนอาจแก้ปัญหาด้วยการขอรับบริจาคจากหน่วยงานเอกชนที่เห็นความสำคัญของการศึกษาโดยการจัดผ้าป่าการศึกษาซึ่งสามารถดำเนินการได้

การสอน

การทำความเข้าใจในหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนปฏิบัติโดยศึกษาจากหลักสูตรภาษาจีนที่พัฒนาขึ้นโดยชมรมครูผู้สอนภาษาจีนและศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ ที่ได้รับจากโครงการอบรม สัมมนาครูผู้สอนภาษาจีน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าเป็นบทบาทที่สำคัญของครูผู้สอนที่จะละเลยเสียมิได้ ดังที่สมิทร คุณานุกร (2523) กล่าวไว้ว่า หัวใจของการนำเอาหลักสูตรไปใช้คือการสอน และบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในขั้นตอนนี้คือครู และเพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้บรรลุผลสูงสุด ครูผู้สอนจึงต้องทำความเข้าใจในหลักสูตรให้ถ่องแท้ ซึ่งสอดคล้องกับสังคอุทรานันท์ (2526) ที่กล่าวถึงบทบาทของครูผู้สอนในการใช้หลักสูตรว่า ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้ใช้หลักสูตรโดยตรง มีส่วนที่จะช่วยสนับสนุนให้การใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพได้โดยการทำการศึกษหลักสูตรเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนเองใช้อยู่อย่างชัดเจน

สำหรับปัญหาในการทำความเข้าใจในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่มีหลักสูตรแม่บทภาษาจีนที่ได้มาตรฐานนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่ ภาระหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาจีน รวมถึงการจัดทำใบงาน ใบความรู้ต่าง ๆ ตกมาอยู่ที่ครู ซึ่งจากสภาพจริงด้วยภาระงานสอนของครูที่ต้องจัดสอนหลายวิชา ประกอบกับมีงานอื่น ๆ นอกเหนือจากงานสอนอีก สิ่งเหล่านี้ทำให้ครูไม่มีเวลาในการทำความเข้าใจในหลักสูตรมากนัก อีกทั้งครูผู้สอนไม่สามารถปรึกษาบุคลากรในโรงเรียนได้ จึงสมควรอย่างยิ่งที่ชมรมครูผู้สอนภาษาจีนควรมีการประชุมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมกันศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) และศึกษานิตเทศกกลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษา สามารถใช้ช่วงเวลาการประชุมนี้ คอยให้คำแนะนำหรือคอยช่วยเหลือครูที่ประสบปัญหาจากการทำความเข้าใจในหลักสูตร ซึ่งเป็นกรณีพิเศษ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ได้อย่างทั่วถึงอีกวิธีหนึ่ง

ด้านการปรับหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ดำเนินการปรับหลักสูตรโดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอน ปรับรายละเอียดของเนื้อหาวิชาภาษาจีน พัฒนาสื่อการเรียนการสอนขึ้นใหม่ รวมทั้งปรับปรุงหรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน และปรับระยะเวลาสอน เนื้อหาบทเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การปรับหลักสูตรนี้สามารถปรับได้ตลอดเวลาให้สอดคล้องกับสภาพความพร้อมของนักเรียน เมื่อพบข้อปัญหาจากการทำความเข้าใจในหลักสูตรหรือหลังจากการสอนแล้วก็ตาม เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างสูงสุด ดังที่สงบลักษณะ (2542) กล่าวไว้ว่า หลักสูตรท้องถิ่น คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสภาพจริงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสนองความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนและของท้องถิ่น

สำหรับปัญหาในการปรับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่สามารถสอนเนื้อหาได้ครบตามที่กำหนดในหลักสูตรและขาดความมั่นใจในการดำเนินการปรับหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ไม่สามารถสอนเนื้อหาได้ครบเป็นเพราะ โรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้นักเรียนได้เรียนภาษาจีนเพียง 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งไม่พอเพียงต่อการเรียนรู้ประกอบกับภาษาจีนเป็นภาษาที่ยากทั้งการเขียนและการออกเสียง ซึ่งต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติมากกว่าวิชาอื่น ๆ ที่นักเรียนคุ้นเคยแล้ว ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ถ้าสามารถเพิ่มเวลาเรียนภาษาจีนมากขึ้น ครูก็จะสามารถสอนเนื้อหาได้ครบตามที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ครูเกิดความมั่นใจในการดำเนินการปรับหลักสูตรให้เหมาะกับการเรียนรู้ของผู้เรียนยิ่งขึ้น

การวางแผนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนทุกคนได้วางแผนการสอน โดยศึกษาเอกสารหลักสูตรภาษาจีนที่พัฒนาขึ้นโดยชมรมครูผู้สอนภาษาจีน จัดเตรียมสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ทำแผนการสอนรายสัปดาห์ ศึกษาเอกสาร คู่มือภาษาจีนต่าง ๆ รวมทั้งเตรียมเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การวางแผนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะละเลยไม่ได้ เพราะจะทำให้ครูเกิดความมั่นใจในการสอน สามารถดำเนินกิจกรรมตามแผนการที่วางไว้ได้อย่างราบรื่น ซึ่งส่งผลให้การนำหลักสูตรไปสู่การสอนประสบผลสำเร็จสูงสุด ดังที่ วราภรณ์ ศุภาลักษณ์ (2535) กล่าวไว้ว่า การวางแผนการสอน คือการที่ผู้สอนเตรียมตัวผู้สอนเอง โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรเพื่อทราบถึงวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนของผู้เรียน ศึกษาเนื้อหาสาระบทเรียน การเลือกใช้วิธีสอนให้ตรงกับเนื้อหา เตรียมขั้นตอนในการสอน จัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ล่วงหน้า จะทำให้ผู้สอนมีความมั่นใจในการสอนยิ่งขึ้น

สำหรับปัญหาในการวางแผนการสอน พบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ขาดความมั่นใจในการวางแผนการสอน รวมทั้งระยะเวลาในการวางแผนการสอนมีน้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูขาดความมั่นใจ เป็นเพราะภาระงานครูกมากทำให้มีเวลาในการเตรียมการสอนน้อย ประกอบกับ

ความไม่พร้อมทั้งด้านหนังสือ แบบเรียน ใบงาน สื่อการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้ต้องใช้เวลาในการจัดเตรียมทั้งสิ้น ครูผู้สอนจึงอาจขอความช่วยเหลือจากชมรมครูผู้สอนภาษาจีนในการแลกเปลี่ยนใบงาน ใบความรู้ สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ระหว่างกัน และนำมาใช้วางแผนการสอนของตน ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับหนึ่งสำหรับครูที่ไม่ค่อยมีเวลาในการวางแผนการสอน

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนโดยสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการทำให้นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระได้ลึกซึ้งชัดเจนมากขึ้น อีกทั้งยังเป็นการเรียนรู้จากกิจกรรม เป็นการเรียนรู้ด้วยความเพลิดเพลิน และกระตุ้นความสนใจของนักเรียนได้มากกว่าการเรียนแบบบรรยายโดยครูเป็นผู้สอน ดังเช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 22 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ฉะนั้น ครูผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตน

สำหรับปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า สภาพชุมชนไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ตลอดจนเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนไม่เพียงพอ ซึ่งส่วนใหญ่จัดให้นักเรียนได้เรียนเพียง 1 ชั่วโมงเท่านั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาทั้งสองต่างเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้การให้หลักสูตรไม่ได้ผลตามที่กำหนดนั่นเอง นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีเชื้อสายชาวจีน เมื่อเรียนไปแล้วไม่ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพราะผู้ปกครองไม่มีเชื้อสายชาวจีน อีกทั้งบางชุมชนยังไม่เห็นความสำคัญของการเรียนภาษาจีน ประกอบกับเวลาเรียนมีเพียง 1 ชั่วโมงเท่านั้นย่อมไม่พอเพียงพอต่อการพัฒนาทักษะทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ของนักเรียนได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูควรส่งเสริมการใช้ภาษาจีนในโรงเรียนให้มากขึ้นด้วยการทักทายกันด้วยบทสนทนาที่เรียนมาอย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาจีนให้มากขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน สิ่งเหล่านี้ย่อมส่งผลถึงทัศนคติต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนได้วิธีหนึ่ง

การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่มีภาระงานครูมากทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถ้าครูวางแผนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างรอบคอบ โดยพิจารณาจากปฏิทินโรงเรียนก็จะทำให้ครูเลือกจัดกิจกรรมในช่วงที่กิจกรรมของโรงเรียนมีไม่มาก ซึ่งจะทำให้ครูมีเวลาในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนั่นเอง

ด้านการพัฒนาและ การใช้สื่อการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่พัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหา และนำมาใช้เป็นสื่อกลางให้

นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยง่าย ดังที่ อังกร บัวศรี (2531) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะหรือสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับนันทกา ประกอบนันท์ (2540) ที่กล่าวว่า การใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จได้นั้น ส่วนหนึ่งมาจากการเลือกใช้สื่อการเรียนได้อย่างเหมาะสมถูกต้อง สอดคล้องกับบทเรียนและเหมาะสมกับวัยของนักเรียน สื่อการเรียนการสอนจะมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมาก ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและแม่นยำขึ้น และเป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน จะต้องขึ้นอยู่กับวิธีใช้ การเลือกสรรชนิดของสื่อที่จะใช้ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูและนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในชั้นเล็กก็จะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการรับรู้ของนักเรียนในแต่ละวัยไม่เหมือนกัน ประกอบกับภาษาจีนไม่ใช่ภาษาแม่ที่เราใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน การถ่ายทอดความรู้โดยตรงของครูผู้สอนจึงเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ยากสำหรับนักเรียน ดังนั้นสื่อการเรียนการสอนจึงเข้ามามีบทบาทในการเรียนการสอนของครูและนักเรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้นั่นเอง

สำหรับปัญหาในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งขาดแหล่งศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบ และขาดเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมภาษาจีน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนบางชนิดครูสามารถให้นักเรียนช่วยทำได้ เช่น การวาดภาพ - ระบายสี การเขียนคำศัพท์ง่ายๆ ประกอบรูปภาพ เป็นต้น และสำนักการศึกษาควรจัดอบรมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้แก่ครูพร้อมทั้งจัดศูนย์บริการเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมภาษาจีน โดยอาจจัดในลักษณะกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในเขตเดียวกันมาใช้บริการได้เพื่อความสะดวกในการเดินทางและในอนาคตจึงจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมภาษาจีนมาให้ครูทุกโรงเรียนเพื่อความสะดวกในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนได้หลากหลายรูปแบบขึ้น

การจัดสอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ไม่ได้จัดสอนซ่อมเสริม ส่วนครูที่จัดสอนซ่อมเสริมจัดในลักษณะทบทวนเนื้อหาบทเรียนที่นักเรียนไม่เข้าใจและมอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ดังที่ ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2525) กล่าวถึงการซ่อมเสริมว่า ครูควรทราบจุดเด่นและข้อจำกัดของนักเรียน มีวิธีเสริมพลัง วิธีสร้างแรงจูงใจให้เกิดกับเด็ก รู้จักใช้วิธีสอนแบบใหม่ ๆ ไม่ซ้ำซาก ให้เด็กมีส่วนร่วมในการสอน และใช้วัสดุอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็ก ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับรู้ความก้าวหน้าของเด็กและควรได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนครูด้วยกัน ตัวนักเรียนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี

สำหรับปัญหาในการจัดสอนซ่อมเสริม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนไม่มีเวลาเรียนเพราะต้องทำกิจกรรมของกลุ่มสาระอื่น ๆ ประกอบกับภาระงานครุมากทำให้ไม่สามารถจัดสอนซ่อมเสริมได้อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัญหาเหล่านี้เกิดขึ้นเพราะขาดการวางแผนจัดการที่ดี ครูในสายชั้น และผู้บริหารควรร่วมกันกำหนดแผนการสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบ เพื่อป้องกันการทำกิจกรรมซ้ำซ้อนในเวลาเดียวกัน และกำหนดวัน - เวลา - สถานที่ในการจัดสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นทางการของแต่ละกลุ่มสาระซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้

ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ ใช้วิธีการสังเกตการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ การทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาจีน รวมทั้งการสังเกตจากผลงานของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูมีการจัดประเมินผลหลากหลายรูปแบบ เพื่อต้องการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงการพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นการวัดและประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและผลงานจากโครงการหรือแฟ้มสะสมผลงาน

สำหรับปัญหาในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนภาษาจีนส่วนใหญ่ขาดคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ขาดเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลที่แน่นอน รวมทั้งขาดเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนักการศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้แก่ทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งครูผู้สอนภาษาจีนให้มีความรู้และความเข้าใจตรงกันหรืออาจส่งครูไปศึกษาดูงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนสอนภาษาจีน และนำมาปรับให้เหมาะกับสภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะช่วยให้ครูมีความมั่นใจและเข้าใจถึงลักษณะการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน รวมทั้งสามารถจัดเกณฑ์และเครื่องมือวัดและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถวัดและประเมินผลได้ตรงตามสภาพจริงของนักเรียน ดังที่เจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ได้เสนอแนะว่า ครูควรเตรียมหรือสร้างเครื่องมือวัดผลและตั้งเกณฑ์ไว้ล่วงหน้าและใช้เครื่องมืออย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับจุดประสงค์ นอกจากนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างเป็นการตรวจสอบว่า นักเรียนได้ไปถึงจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่เพียงใด ดังที่

ชลธิชา ไชยวงศ์ (2540) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะผลที่ได้จากการวัดและประเมินผลนี้ เป็นสิ่งบอกให้ทราบว่า หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนบรรลุตามความมุ่งหมายของหลักสูตรเพียงใด และสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของครูได้ ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติมา ปรีดีดิลก (2532) ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลเป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียนว่าได้รับผลแค่ไหน เพียงไร หรือจะต้องปรับปรุง แก้ไขอย่างไร

จากผลการวิจัยยังพบอีกว่า ทั้งผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนภาษาจีนและศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักการศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรโดยตรง ยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ได้นำมาใช้ในโรงเรียนแล้ว ย่อมทำให้เกิดปัญหาขึ้นได้ตลอดเวลา และจะต้องคอยตามแก้ปัญหาจากการใช้หลักสูตรนั้นอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการใช้หลักสูตรและต่อคุณภาพของนักเรียนโดยตรง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สำนักการศึกษาควรมีการเตรียมบุคลากรเบื้องต้นได้แก่ ศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ ให้ได้รับการอบรมในเรื่องการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน รวมทั้งความรู้ในด้านการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) เพื่อสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม รวมทั้งประสบการณ์จากการทำงานมาใช้ในการวางแผนการดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรและให้คำแนะนำแก่โรงเรียนที่มีการเรียนการสอนภาษาจีนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการจัดอบรมให้บุคลากรในโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรโดยตรง ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอนภาษาจีน ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) อย่างชัดเจน โดยสร้างความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล รวมทั้งการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรให้ต้องแท้ ซึ่งสามารถทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรภาษาจีนมาใช้ในโรงเรียน ได้ร่วมกันบริหารหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มีความมั่นใจในการดำเนินการใช้หลักสูตรและส่งผลให้การใช้หลักสูตรประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพัชนี ไปรยานนท์ (2534) ที่พบว่า ก่อนการใช้หลักสูตรผู้บริหารได้จัดประชุมชี้แจงให้คณะครูทราบรวมทั้งสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การเตรียมบุคลากร

ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การศึกษาดูงานการใช้หลักสูตรในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน การประชุม สัมมนาและฝึกปฏิบัติการ (Workshop) ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับสังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรอาจจะดำเนินการได้หลายวิธี เช่น อาจใช้วิธีการประชุมชี้แจง การอบรม การประชุม สัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสารและสื่อมวลชนชนิดต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะกับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1. ควรเพิ่มจำนวนศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ โดยการจัดอบรมในด้านการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ทั้งทางด้านการบริหารหลักสูตรและด้านการสอนให้มีความรู้ ความชำนาญในการใช้หลักสูตรมากขึ้น เพื่อสามารถให้คำแนะนำแก่บุคลากรในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนได้อย่างทั่วถึงทุกโรงเรียน
2. ควรจัดอบรมความรู้ด้านการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) แก่ศึกษานิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนภาษาจีน ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรภาษาจีนต่าง ๆ เพื่อให้การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครบรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุด

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ควรมีการประสานงานกับครูผู้สอนภาษาจีนให้มากขึ้น เพื่อรับทราบปัญหาและร่วมกันแก้ปัญหาจากการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลกับนักเรียนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอนภาษาจีน

ควรมีการประสานงานกับผู้ช่วยผู้บริหารและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อชี้แจงข้อมูลและรายงานสภาพปัญหาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจีนอย่างสม่ำเสมอ

ซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนภาษาจีนได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารและเพื่อนครูภายในโรงเรียนในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนมากขึ้น ทำให้การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) บรรลุตามวัตถุประสงค์ทุกประการ

ข้อเสนอแนะสำหรับนิเทศก์กลุ่มภาษาต่างประเทศ สำนักงานการศึกษา

1. ควรดำเนินการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ให้มากขึ้น
2. ควรกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนอย่างชัดเจน
3. ควรจัดอบรมการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) แก่ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รวมทั้งครูผู้สอนภาษาจีนโดยมอบหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ อย่างเพียงพอสำหรับนำไปศึกษาทำความเข้าใจ
4. ควรจัดอบรมการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนภาษาจีนและทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนเทคโนโลยีให้แก่ครูผู้สอน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายรูปแบบมากขึ้น
5. ควรจัดอบรมความรู้ด้านการสอนภาษาจีน ทั้งทางด้านเนื้อหาวิชาและด้านเทคนิควิธีสอนแก่ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อสร้างความมั่นใจในการบริหารหลักสูตรและสามารถเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ครูผู้สอนภาษาจีนได้
6. ควรจัดอบรมความรู้ด้านการสอนภาษาจีน ทั้งทางด้านเนื้อหาวิชาและด้านเทคนิควิธีสอนแก่ครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอน รวมทั้งสร้างความมั่นใจในการสอนภาษาจีนของครู

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. ควรมีการศึกษาความต่อเนื่องในการเรียนภาษาจีนของนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการศึกษาการประเมินผลการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร